

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή εγκρίνει τελική δέσμη μέτρων έκτακτης ανάγκης για την περίπτωση αποχώρησης χωρίς συμφωνία, όσον αφορά τους φοιτητές Erasmus+, τους κανόνες συντονισμού των συστημάτων κοινωνικής ασφάλισης και τον προϋπολογισμό της ΕΕ

Βρυξέλλες, 30 Ιανουαρίου 2019

Λόγω του αυξανόμενου κινδύνου αποχώρησης του Ηνωμένου Βασιλείου από την ΕΕ στις 30 Μαρτίου του τρέχοντος έτους χωρίς συμφωνία (σενάριο «αποχώρησης χωρίς συμφωνία»), η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ενέκρινε σήμερα την τελική δέσμη προτάσεων έκτακτης ανάγκης στον τομέα του προγράμματος Erasmus+, του συντονισμού των συστημάτων κοινωνικής ασφάλισης και του προϋπολογισμού της ΕΕ.

Οι εν λόγω προτάσεις ακολουθούν τις εκκλήσεις του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου (άρθρο 50) του [Νοεμβρίου](#) και του [Δεκεμβρίου 2018](#) να ενταθούν οι εργασίες ετοιμότητας σε όλα τα επίπεδα, και την έγκριση στις 19 Δεκεμβρίου 2018 του [σχεδίου δράσης έκτακτης ανάγκης της Επιτροπής](#), συμπεριλαμβανομένων περισσότερων νομοθετικών μέτρων, καθώς και τις προτάσεις έκτακτης ανάγκης της τελευταίας εβδομάδας για τον [αλιευτικό τομέα της ΕΕ](#). Οι προτάσεις αυτές προστίθενται στις εκτενείς εργασίες ετοιμότητας που ανάλαβε η Επιτροπή από τον Δεκέμβριο του 2017, όπως ορίστηκε στις [προηγούμενες ανακοινώσεις σχετικά με την ετοιμότητα](#).

Τα σημερινά μέτρα θα διασφαλίσουν ότι στην περίπτωση «αποχώρησης χωρίς συμφωνία»:

- οι νέοι από την ΕΕ και το ΗΒ που στις 30 Μαρτίου 2019 συμμετέχουν στο πρόγραμμα Erasmus+ μπορούν να ολοκληρώσουν τη διαμονή τους χωρίς διακοπή·
- οι αρχές των κρατών μελών της ΕΕ θα συνεχίσουν να λαμβάνουν υπόψη περιόδους ασφάλισης, μισθωτής και μη μισθωτής εργασίας ή κατοικίας στο Ηνωμένο Βασίλειο πριν από την αποχώρηση, κατά τον υπολογισμό των παροχών κοινωνικής ασφάλισης, όπως οι συντάξεις·
- οι δικαιούχοι του ΗΒ που τυγχάνουν χρηματοδότησης της ΕΕ θα συνεχίσουν να λαμβάνουν πληρωμές βάσει των τρεχουσών συμβάσεών τους, υπό τον όρο ότι το Ηνωμένο Βασίλειο θα εξακολουθήσει να εκπληρώνει τις οικονομικές υποχρεώσεις του στο πλαίσιο του προϋπολογισμού της ΕΕ. Το ζήτημα αυτό διαχωρίζεται από τον οικονομικό διακανονισμό μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του Ηνωμένου Βασιλείου.

Πρέπει να σημειωθεί ότι τα μέτρα αυτά δεν θα μετριάσουν –και ούτε μπορούν να μετριάσουν– τον συνολικό αντίκτυπο του σεναρίου αποχώρησης χωρίς συμφωνία, ούτε αντισταθμίζουν κατά κανένα τρόπο την έλλειψη ετοιμότητας, ούτε αναπαράγουν τα πλήρη οφέλη που απορρέουν από την ιδιότητα του μέλους της ΕΕ ή τους ευνοϊκούς όρους ενδεχόμενης μεταβατικής περιόδου, όπως προβλέπεται στη συμφωνία αποχώρησης.

Οι σημερινές προτάσεις έχουν προσωρινό χαρακτήρα, περιορισμένο πεδίο εφαρμογής και θα εγκριθούν μονομερώς από την ΕΕ. Λαμβάνουν υπόψη τις συζητήσεις με τα κράτη μέλη. Η Επιτροπή θα συνεχίσει να στηρίζει τα κράτη μέλη κατά την προετοιμασία τους και έχει εντείνει τις προσπάθειές της, για παράδειγμα οργανώνοντας επισκέψεις σε όλες τις πρωτεύουσες της ΕΕ των 27.

Προστασία των δικαιωμάτων των συμμετεχόντων στο πρόγραμμα Erasmus+

Το πρόγραμμα Erasmus+ είναι ένα από τα εμβληματικά προγράμματα της ΕΕ. Στις 30 Μαρτίου, χάρη στο πρόγραμμα Erasmus+, 14 000 νέοι από την ΕΕ των 27 (μεταξύ άλλων φοιτητές, ασκούμενοι της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης, νέοι εκπαιδευόμενοι και εκπαιδευτικό προσωπικό) θα βρίσκονται στο Ηνωμένο Βασίλειο ενώ 7 000 συμμετέχοντες από το ΗΒ θα βρίσκονται στην ΕΕ των 27. Σε περίπτωση αποχώρησης χωρίς συμφωνία, οι νέοι αυτοί δεν θα είναι σε θέση να ολοκληρώσουν το εξάμηνό τους Erasmus+ και ενδέχεται να μην είναι πλέον επιλέξιμοι για υποτροφίες. Η σημερινή πρόταση αποβλέπει στη διευθέτηση αυτού του ζητήματος, διασφαλίζοντας ότι, σε μια τέτοια περίπτωση, οι φοιτητές και οι ασκούμενοι στο εξωτερικό που συμμετέχουν στο πρόγραμμα Erasmus+ κατά τον χρόνο αποχώρησης του ΗΒ μπορούν να ολοκληρώσουν τις σπουδές τους και να συνεχίσουν να λαμβάνουν τις σχετικές χρηματοδοτήσεις ή υποτροφίες.

Προστασία των δικαιωμάτων κοινωνικής ασφάλισης των πολιτών

Η Επιτροπή έχει επανειλημμένα καταστήσει σαφές ότι τα δικαιώματα των πολιτών της ΕΕ στο Ηνωμένο

Βασίλειο και των υπηκόων του ΗΒ στην ΕΕ αποτελούν προτεραιότητά της. Δεν θα πρέπει να πληρώσουν οι πολίτες το τίμημα για το Brexit. Η σημερινή πρόταση έχει ως στόχο να διασφαλίσει ότι σε περίπτωση «αποχώρησης χωρίς συμφωνία», κατοχυρώνονται τα δικαιώματα των πολιτών που άσκησαν το δικαίωμα τους στην ελεύθερη κυκλοφορία πριν από την αποχώρηση του ΗΒ. Τα δικαιώματα αυτά περιλαμβάνουν περιόδους ασφάλισης, μισθωτής και μη μισθωτής εργασίας ή κατοικίας στο Ηνωμένο Βασίλειο πριν από την αποχώρησή του. Για παράδειγμα, αυτό σημαίνει ότι αν ένας πολίτης της ΕΕ των 27 εργαζόταν επί 10 έτη στο Ηνωμένο Βασίλειο πριν από το Brexit, η εν λόγω περίοδος θα πρέπει να ληφθεί υπόψη κατά τον υπολογισμό των συνταξιοδοτικών του δικαιωμάτων από τις αρμόδιες αρχές του κράτους μέλους της ΕΕ στο οποίο συνταξιοδοτείται.

Ο προτεινόμενος κανονισμός διασφαλίζει ότι τα κράτη μέλη εξακολουθούν να εφαρμόζουν τις βασικές αρχές του συντονισμού των συστημάτων κοινωνικής ασφάλισης στην ΕΕ, δηλαδή τις αρχές της ίσης μεταχείρισης, της εξομίσωσης και του συνυπολογισμού. Η σημερινή πρόταση δεν αναπαράγει με κανένα τρόπο τα σημαντικά πλεονεκτήματα της συμφωνίας αποχώρησης, όπως συμφωνήθηκε στις 14 Νοεμβρίου. Δεν καλύπτει τα δικαιώματα που συσσωρεύονται μετά τις 29 Μαρτίου 2019, ούτε καλύπτει το εξαγώγιμο παροχών σε χρήμα, τη συνεχή χορήγηση παροχών ασθενείας σε είδος και τους κανόνες για την εφαρμοστέα νομοθεσία.

Προστασία των δικαιούχων του προϋπολογισμού της ΕΕ

Όπως επισημάνθηκε σε πολλές περιπτώσεις, όλες οι δεσμεύσεις που έχουν αναληφθεί από τα 28 κράτη μέλη θα πρέπει να τηρηθούν από αυτά. Αυτό ισχύει επίσης και στην περίπτωση αποχώρησης χωρίς συμφωνία, όπου το ΗΒ αναμένεται να συνεχίσει να τηρεί όλες τις δεσμεύσεις που ανέλαβε όσο ήταν μέλος της ΕΕ.

Η σημερινή πρόταση παρέχει στην ΕΕ τη δυνατότητα να είναι σε θέση, σε περίπτωση αποχώρησης χωρίς συμφωνία, να τηρήσει τις δεσμεύσεις της και να συνεχίσει τις πληρωμές το 2019 προς τους δικαιούχους του ΗΒ για συμβάσεις που έχουν υπογραφεί και αποφάσεις που έχουν ληφθεί πριν από τις 30 Μαρτίου 2019, υπό τον όρο ότι το ΗΒ εκπληρώνει τις υποχρεώσεις που υπέχει στο πλαίσιο του προϋπολογισμού του 2019 και δέχεται τους αναγκαίους ελέγχους. Αυτό θα συμβάλει στον μετριασμό του σημαντικού αντίκτυπου ενός σεναρίου αποχώρησης χωρίς συμφωνία για ευρύ φάσμα τομέων που λαμβάνουν χρηματοδότηση από την ΕΕ, όπως η έρευνα, η καινοτομία ή η γεωργία.

Το ζήτημα αυτό διαχωρίζεται από τον οικονομικό διακανονισμό μεταξύ της ΕΕ και του Ηνωμένου Βασιλείου σε περίπτωση αποχώρησης χωρίς συμφωνία και δεν θίγει τον εν λόγω διακανονισμό.

Επόμενα βήματα

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή θα συνεργαστεί στενά με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο για να διασφαλίσει την έγκριση των προτεινόμενων νομοθετικών πράξεων, ώστε να τεθούν σε ισχύ έως τις 30 Μαρτίου 2019. Η Επιτροπή τονίζει επίσης στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο ότι είναι σημαντικό οι κατ' εξουσιοδότηση πράξεις να τεθούν σε ισχύ το συντομότερο δυνατό.

Ιστορικό

Στις [14 Νοεμβρίου 2018](#), οι διαπραγματευτές της Επιτροπής και του Ηνωμένου Βασιλείου συμφώνησαν τους όρους της συμφωνίας αποχώρησης. Στις 22 Νοεμβρίου 2018 η Επιτροπή ενέκρινε την ολοκληρωμένη συμφωνία αποχώρησης. Στις 25 Νοεμβρίου 2018 το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο (άρθρο 50) ενέκρινε τη συμφωνία αποχώρησης και κάλεσε την Επιτροπή, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο να λάβουν τα αναγκαία μέτρα ώστε να εξασφαλιστεί ότι η συμφωνία θα μπορέσει να τεθεί σε ισχύ στις 30 Μαρτίου 2019 με στόχο την εύτακτη αποχώρηση. Η κύρωση της συμφωνίας αποχώρησης στο Ηνωμένο Βασίλειο είναι επί του παρόντος αβέβαιη.

Στις 5 Δεκεμβρίου 2018 η Επιτροπή ενέκρινε δύο προτάσεις για αποφάσεις του Συμβουλίου σχετικά με την [υπογραφή](#) και τη [σύναψη](#) της συμφωνίας αποχώρησης. Για να τεθεί σε ισχύ η συμφωνία αποχώρησης, το Συμβούλιο πρέπει τώρα να εγκρίνει την υπογραφή του κειμένου εξ ονόματος της Ένωσης και, στη συνέχεια, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο πρέπει να δώσει την έγκρισή του προτού αυτή συναφθεί από το Συμβούλιο. Η συμφωνία αποχώρησης θα πρέπει να κυρωθεί από το Ηνωμένο Βασίλειο σύμφωνα με τους συνταγματικούς του κανόνες.

Ο στόχος και η προτεραιότητα της Επιτροπής εξακολουθεί να είναι η κύρωση της συμφωνίας αποχώρησης. Όπως υπογραμμίστηκε στην πρώτη ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με την προετοιμασία για το Brexit, της 19ης Ιουλίου 2018, ανεξάρτητα από το προβλεπόμενο σενάριο, η επιλογή του Ηνωμένου Βασιλείου να αποχωρήσει από την Ευρωπαϊκή Ένωση θα προκαλέσει σημαντικές διαταράξεις.

Επομένως, τα ενδιαφερόμενα μέρη, καθώς και οι εθνικές και ενωσιακές αρχές, πρέπει να προετοιμαστούν για δύο πιθανά βασικά σενάρια:

- αν η συμφωνία αποχώρησης κυρωθεί πριν από τις 30 Μαρτίου 2019, το δίκαιο της ΕΕ θα παύσει να ισχύει ως προς το Ηνωμένο Βασίλειο και εντός αυτού από την 1η Ιανουαρίου 2021, δηλαδή μετά

από μεταβατική περίοδο 21 μηνών. Η συμφωνία αποχώρησης περιλαμβάνει τη δυνατότητα μίας μόνο παράτασης της μεταβατικής περιόδου το πολύ κατά ένα ή δύο έτη·

- αν η συμφωνία αποχώρησης δεν κυρωθεί πριν από τις 30 Μαρτίου 2019, δεν θα υπάρξει μεταβατική περίοδος και το δίκαιο της ΕΕ θα παύσει να ισχύει ως προς το Ηνωμένο Βασίλειο και εντός αυτού από τις 30 Μαρτίου 2019. Η περίπτωση αυτή αναφέρεται ως σενάριο «αποχώρησης χωρίς συμφωνία» ή «απότομης διακοπής».

Κατά το περασμένο έτος, η Επιτροπή δημοσίευσε [88 τομεακές ανακοινώσεις σχετικά με την ετοιμότητα](#) για να ενημερώσει το κοινό σχετικά με τις συνέπειες της αποχώρησης του Ηνωμένου Βασιλείου ελλείψει συμφωνίας αποχώρησης. Οι ανακοινώσεις είναι διαθέσιμες σε όλες τις επίσημες γλώσσες της ΕΕ. Μαζί με τις σημερινές προτάσεις, η Επιτροπή έχει υποβάλει έως τώρα 18 νομοθετικές προτάσεις στο πλαίσιο των εργασιών της για την ετοιμότητα και για τη λήψη μέτρων έκτακτης ανάγκης ενόψει του Brexit. Η Επιτροπή διεξήγαγε επίσης τεχνικές συζητήσεις με τα κράτη μέλη της ΕΕ των 27, τόσο για γενικά θέματα ετοιμότητας όσο και για ειδικά τομεακά, νομικά και διοικητικά μέτρα ετοιμότητας. Οι διαφάνειες που χρησιμοποιήθηκαν σε αυτά τα τεχνικά σεμινάρια είναι διαθέσιμες [στο διαδίκτυο](#). Επίσης, η Επιτροπή έχει αρχίσει να επισκέπτεται τα 27 κράτη μέλη της ΕΕ προκειμένου να διασφαλίσει ότι ο εθνικός σχεδιασμός έκτακτης ανάγκης βρίσκεται σε καλό δρόμο και να παράσχει τυχόν απαραίτητες διευκρινίσεις σχετικά με τη διαδικασία ετοιμότητας.

Περισσότερες πληροφορίες:

[Σελίδα με συλλογή των κειμένων που εγκρίθηκαν σήμερα](#)

[Ερωτήσεις και Απαντήσεις](#) σχετικά με το «Σχέδιο δράσης έκτακτης ανάγκης» της Επιτροπής, της 19ης Δεκεμβρίου 2018

Ο [ιστότοπος](#) της Ευρωπαϊκής Επιτροπής σχετικά με την ετοιμότητα για το Brexit (συμπερ. «[Ανακοινώσεων σχετικά με την ετοιμότητα για το Brexit](#)»)

[Διαφάνειες σχετικά με την ετοιμότητα](#)

IP/19/743

Αρμόδιοι επικοινωνίας:

[Alexander WINTERSTEIN](#) (+32 2 299 32 65)

[Mina ANDREEVA](#) (+32 2 299 13 82)

[Daniel FERRIE](#) (+32 2 298 65 00)

Ερωτήσεις του κοινού: [Europe Direct](#) τηλεφωνικά [00 800 67 89 10 11](#) ή με [ηλεκτρονικό μήνυμα](#)